

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. Tên học phần: Văn học dân gian Việt Nam

Folklore literature of Vietnam

- Mã số học phần: SP 512
- Số tín chỉ học phần: 3 tín chỉ
- Số tiết học phần: 45 tiết lý thuyết; 60 tiết tự học

2. Đơn vị phụ trách học phần

- Bộ môn: Sư phạm Ngữ văn
- Khoa: Sư phạm

3. Điều kiện

- Điều kiện tiên quyết: Không
- Điều kiện song hành

4. Mục tiêu của học phần

Mục tiêu	Nội dung mục tiêu	CDR CTĐT
4.1	Người học trình bày được những kiến thức cơ bản về văn học dân gian Việt Nam: khái niệm, nguồn gốc, những đặc trưng, các thể loại, tiến trình phát triển.	2.1.3b
4.2	Có kỹ năng tìm hiểu, phân tích đánh giá các giá trị nghệ thuật ngôn từ của nhân dân lao động.	2.2.1b
4.3	Có kỹ năng tự học, giao tiếp, hợp tác nghiên cứu.	2.2.2b
4.4	Nhận thức được tầm quan trọng và có thái độ trân trọng giá trị văn học của dân tộc, không có sự phân biệt về mặt giá trị văn học của vùng, miền hay văn học viết và văn học truyền miệng.	2.3b

5. Chuẩn đầu ra của học phần

CDR HP	Nội dung chuẩn đầu ra	Mục tiêu	CDR CTĐT
	Kiến thức		
CO1	Nhận thức được vai trò của văn học dân gian đối với nền văn hóa dân tộc nói chung và văn học viết nói riêng.	4.1	2.1.3b
CO2	Nhận diện đầy đủ giá trị của những sáng tác nghệ thuật dân gian.	4.1	2.1.3b

CDR HP	Nội dung chuẩn đầu ra	Mục tiêu	CDR CTĐT
	Kiến thức		
CO3	Phân tích, đánh giá được các tác phẩm tiêu biểu của từng thể loại văn học dân gian đã được đưa vào chương trình PTTH, nhằm phục vụ cho việc giảng dạy khi ra trường.	4.1	2.1.3b
	Kỹ năng		
CO4	Biết vận dụng kiến thức cơ bản để xem xét, đánh giá, phân tích vai trò, ảnh hưởng của văn học dân gian đối với nền văn học viết của dân tộc.	4.2	2.2.1a
CO5	Có kỹ năng tự học, tự nghiên cứu, hợp tác nghiên cứu về một bộ phận văn học quan trọng, đã tồn tại trong cuộc sống người lao động, có vai trò khởi đầu cho nền văn học của dân tộc.	4.3	2.2.2ab
	Thái độ/Mức độ tự chủ và trách nhiệm		
CO6	Có cách nhìn đúng mực và cách đánh giá xác đáng về các giai đoạn phát triển của văn học dân gian Việt Nam.	4.4	2.3b
C07	Nhận thức và có thái độ trân trọng mọi giá trị văn học của dân tộc, không có sự phân biệt văn học của vùng, miền hay văn học viết và văn học truyền miệng.	4.4	2.3b

6. Mô tả tóm tắt nội dung học phần

Nội dung học phần có cấu trúc gồm 2 phần. Phần 1: Văn học dân gian người Việt. Phần này bao gồm 6 chương, trình bày những kiến thức lý luận chung về văn học dân gian, về tiến trình văn học dân gian Việt Nam, giới thiệu các thể loại văn học dân gian theo các loại hình: tự sự dân gian, trữ tình dân gian, lời ăn tiếng nói dân gian, sân khấu dân gian. Phần 2: Văn học dân gian các dân tộc thiểu số Việt Nam. Phần này bao gồm 5 chương, giới thiệu những nét khái quát, các thể loại tiêu biểu thuộc các loại hình của văn học dân gian các tộc người khác của dân tộc Việt Nam thống nhất.

7. Cấu trúc nội dung học phần

7.1. Lý thuyết

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
Phần 1	Văn học dân gian người Việt		
Chương 1	Dẫn luận về văn học dân gian		
1.1.	Khái niệm về văn học dân gian	1	CO1; CO2; CO4, CO6
1.2.	Những đặc trưng của văn học dân gian	1	CO1; CO2; CO4, CO6
1.3.	Vấn đề phân loại văn học dân gian	1	CO1; CO2; CO4, CO6
1.4.	Vai trò của văn học dân gian đối với văn học viết	1	CO1; CO2; CO4, CO6

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
Chương 2	Tiến trình văn học dân gian		
2.1.	Thời kì trước thế kỉ thứ X	1	CO1, CO5, CO6, CO7
2.2.	Thời kì từ thế kỉ thứ X đến giữa thế kỉ XIX	1	CO1, CO5, CO6, CO7
2.3.	Thời kì từ giữa thế kỉ XIX đến giữa thế kỉ XX	1	CO1, CO5, CO6, CO7
2.4.	Thời kì từ giữa thế kỉ XX đến nay	1	CO1, CO5, CO6, CO7
Chương 3	Các thể loại tự sự dân gian		
3.1.	Thần thoại	2	CO2, CO3, CO4, CO7
3.2.	Truyện thuyết	1	CO2, CO3, CO4, CO7
3.3.	Truyện cổ tích	2	CO2, CO3, CO4, CO7
3.4.	Truyện ngụ ngôn	1	CO2, CO3, CO4, CO7
3.5.	Truyện cười, truyện Trạng	2	CO2, CO3, CO4, CO7
3.6.	Vè	2	CO2, CO3, CO4, CO7
Chương 4	Thể loại trữ tình dân gian		
4.1.	Các hình thức sinh hoạt ca hát dân gian	1	CO2, CO3, CO4, CO7
4.2.	Phân loại ca dao, dân ca	1	CO2, CO3, CO4, CO7
4.3.	Nội dung tiêu biểu của ca dao, dân ca	2	CO2, CO3, CO4, CO7
4.4.	Đặc điểm nghệ thuật của ca dao, dân ca	1	CO2, CO3, CO4, CO7
Chương 5	Lời ăn tiếng nói dân gian		
5.1.	Tục ngữ	2	CO2, CO3, CO4, CO7
5.2.	Câu đố	2	CO2, CO3, CO4, CO7
Chương 6	Sân khấu dân gian – Chèo		
6.1.	Khái niệm về chèo	1	CO2, CO3, CO4, CO7
6.2.	Nội dung tiêu biểu của chèo	1	CO2, CO3, CO4, CO7
6.3.	Đặc điểm nghệ thuật của chèo	1	CO2, CO3, CO4, CO7
Phần 2	Văn học dân gian các dân tộc thiểu số		
Chương 1	Đặc điểm xã hội, văn hóa của các dân tộc thiểu số		
1.1	Các nhóm dân tộc thiểu số ở Việt Nam	1	CO1, CO4, CO7
1.2.	Đặc điểm xã hội ở vùng dân tộc thiểu số		CO1, CO4, CO7
1.3.	Đặc điểm sinh hoạt văn hóa của các dân tộc thiểu số		CO1, CO4, CO7
Chương 2	Thần thoại		
2.1	Giới thuyết	1	CO1, CO3, CO4, CO7
2.2	Phân loại và nội dung	1	CO1, CO3, CO4, CO7
2.3	Đặc điểm nghệ thuật	1	CO1, CO3, CO4, CO7
Chương 3	Truyện cổ tích		

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
3.1.	Giới thuyết	1	CO1, CO3, CO4, CO7
3.2.	Phân loại và nội dung	2	CO1, CO3, CO4, CO7
3.3	Đặc điểm nghệ thuật	1	CO1, CO3, CO4, CO7
Chương 4	Thơ ca dân gian		
4.1.	Giới thuyết	1	CO1, CO3, CO4, CO7
4.2.	Phân loại và nội dung	1	CO1, CO3, CO4, CO7
4.3.	Đặc điểm nghệ thuật	1	CO1, CO3, CO4, CO7
Chương 5	Sử thi		
5.1.	Giới thuyết	1	CO1, CO3, CO4, CO7
5.2.	Phân loại và nội dung	2	CO1, CO3, CO4, CO7
5.3.	Đặc điểm nghệ thuật	1	CO1, CO3, CO4, CO7

7.2. Thực hành

8. Phương pháp giảng dạy

- Phương pháp thuyết giảng có kết hợp phát vấn.
- Phương pháp thảo luận nhóm.

9. Nhiệm vụ của sinh viên

Sinh viên phải thực hiện các nhiệm vụ như sau:

- Tham dự tối thiểu 80% số tiết học lí thuyết.
- Thực hiện đầy đủ các bài tập nhóm.
- Tham dự kiểm tra giữa học kì.
- Tham dự thi kết thúc học phần.
- Chủ động tổ chức thực hiện giờ tự học.

10. Đánh giá kết quả học tập của sinh viên

10.1. Cách đánh giá

Sinh viên được đánh giá tích lũy học phần như sau:

TT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	CDRHP
1	Điểm chuyên cần	Số buổi tham gia, trao đổi, học tập trên lớp/tổng số tiết	10%	CO6, CO7
2	Điểm kiểm tra giữa kỳ	- Thi viết (60 phút)	20%	CO1, CO3, CO4, CO5
3	Điểm thi kết thúc học phần	- Thi viết (90-120 phút) - Tham dự đủ 80% tiết lý thuyết và 100% giờ thực hành - Bắt buộc dự thi	70%	CO1, CO2, CO3, CO4, CO5, CO6, CO7

10.2. Cách tính điểm

- Điểm đánh giá thành phần và điểm thi kết thúc học phần được chấm theo thang điểm 10 (từ 0 đến 10), làm tròn đến một chữ số thập phân.

- Điểm học phần là tổng điểm của tất cả các điểm đánh giá thành phần của học phần nhân với trọng số tương ứng. Điểm học phần theo thang điểm 10 làm tròn đến một chữ số thập phân, sau đó được quy đổi sang điểm chữ và điểm số theo thang điểm 4 theo quy định về công tác học vụ của Trường.

11. Tài liệu học tập

Thông tin về tài liệu	Số đăng ký cá biệt
1. Đinh Gia Khánh (chủ biên) (2008), <i>Văn học dân gian Việt Nam</i> , Nxb Giáo dục - 398.209597 / Kh107	MOL.052255, MOL.052258, MON.032616
2. Lê Chí Quế (chủ biên) (2001), <i>Văn học dân gian Việt Nam</i> , NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.	SP.00089 SP.000890 SP.000889
3. Bùi Mạnh Nhị (chủ biên) (2003), <i>Văn học dân gian: Những công trình nghiên cứu</i> , NXB Giáo dục, Hà Nội.	MOL.076531 MOL.039538
4. Nguyễn Xuân Kính (2006), <i>Thi pháp ca dao</i> , NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.	SP.011036 SP.011037
5. Nguyễn Văn Nở (2010), <i>Biểu trưng trong tục ngữ người Việt</i> , NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.	MON.039641

12. Hướng dẫn sinh viên tự học

Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
Phần 1. Văn học dân gian người Việt Chương 1: Dẫn luận về văn học dân gian 1. Khái niệm về văn học dân gian 2. Những đặc trưng của văn học dân gian 3. Vấn đề phân loại văn học dân gian	3	0	Sinh viên nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu nội dung mục 1.1; 1.2; 1.3
1. Vai trò của văn học dân gian đối với văn học viết Chương 2: Tiến trình văn học dân gian 2.1. Thời kì trước thế kỉ thứ X 2.2. Thời kì từ thế kỉ thứ X đến giữa thế kỉ XIX	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu nội dung mục 1.4; 2.1; 2.2 - Đọc một số thần thoại tiêu biểu, chuẩn bị cho mục 3.1 - Ôn tập chương 1,2
2.3. Thời kì từ giữa thế kỉ XIX đến giữa thế kỉ XX	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu nội dung mục 2.3; 2.4

Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
2.4. Thời kì từ giữa thế kỉ X nay Chương 3: Các thể loại tự sự dân gian 3.1. Thần thoại			<ul style="list-style-type: none"> - Thảo luận nhóm: phân tích một số thần thoại tiêu biểu, xác định đặc điểm nội dung và nghệ thuật của thần thoại. - Viết báo cáo trình bày kết quả tìm hiểu được của nhóm. - Đọc một số truyện thuyết và truyện cổ tích để chuẩn bị cho mục 3.2; 3.3
3.1. Thần thoại (tiếp theo) 3.2. Truyền thuyết 3.3. Truyện cổ tích	3	0	<ul style="list-style-type: none"> - Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu mục 3.2; 3.3 - Thảo luận nhóm và viết báo cáo với nội dung phân tích một số tác phẩm truyền thuyết, truyện cổ tích tiêu biểu, xác định đặc điểm của từng thể loại. - Đọc một số truyện ngụ ngôn, truyện cười, truyện Trạng tiêu biểu, chuẩn bị cho mục 3.3; 3.4
3.3. Truyện cổ tích (tiếp theo) 3.4. Truyện ngụ ngôn 3.5. Truyện cười, truyện Trạng	3	0	<ul style="list-style-type: none"> - Đọc tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu nội dung mục 3.3; 3.4 - Thảo luận nhóm: phân tích một số tác phẩm tiêu biểu để tìm hiểu đặc điểm của truyện cười, truyện Trạng. - Viết báo cáo trình bày các vấn đề đã thảo luận. - Tìm hiểu một số bài về tiêu biểu chuẩn bị cho mục 3.6
3.5. Truyện cười, truyện Trạng (tiếp theo) 3.6. Về Chương 4: Thể loại trữ tình dân gian 4.1. Các hình thức sinh hoạt ca hát dân gian	3	0	<ul style="list-style-type: none"> - Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tiếp tục tìm hiểu nội dung mục 3.5; 3.6; 4.1 - Đọc và phân tích một số tác phẩm tiêu biểu của thể loại về. - Ôn chương 3
4.2. Phân loại ca dao 4.3. Nội dung tiêu biểu của ca dao, dân ca	3	0	<ul style="list-style-type: none"> - Nghiên cứu tài liệu [1],[2],[3];[4] để tìm hiểu nội dung mục 4.2; 4.3. - Làm việc nhóm: Thảo luận về nội dung mục 4.2; 4.3 - Khảo sát những bài ca dao, dân ca tiêu biểu chuẩn bị cho mục 4.4
4.4. Đặc điểm nghệ thuật của ca dao, dân ca Chương 5: Lời ăn tiếng nói dân gian	3	0	<ul style="list-style-type: none"> - Ôn chương 4 - Đọc tài liệu [1];[2];[3];[4];[5] để tìm hiểu mục 5.1; chuẩn bị cho mục 5.2

Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
5.1. Tục ngữ			
5.2. Câu đố Chương 6: Sân khấu dân gian – Chèo 6.1. Khái niệm về chèo	3	0	- Xem lại nội dung Chương 5 đã học ở học phần - Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu các vấn đề trong mục 6.1; chuẩn bị cho mục 6.2; 6.3
6.2. Nội dung tiêu biểu của chèo 6.3. Đặc điểm nghệ thuật của chèo	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu các vấn đề trong mục 6.2; 6.3
Phần 2: Văn học dân gian các dân tộc thiểu số Chương 1: Đặc điểm xã hội, văn hóa của các dân tộc thiểu số 1.1. Các nhóm dân tộc thiểu số ở Việt Nam 1.2. Đặc điểm xã hội ở vùng dân tộc thiểu số 1.3. Đặc điểm sinh hoạt văn hóa của các dân tộc thiểu số Chương 2: Thần thoại 2.1. Giới thuyết 2.2. Phân loại và nội dung	3	0	- Sinh viên đọc tài liệu [1],[2],[3] tìm hiểu các mục 1.1; 1.2; 1.3 - Sinh viên đọc và phân tích 1 số tác phẩm thần thoại tiêu biểu để xác định đặc điểm nội dung và nghệ thuật.
2.3. Đặc điểm nghệ thuật Chương 3: Truyện cổ tích 3.1. Giới thuyết 3.2. Phân loại và nội dung	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu mục 3.1; 3.2 - Ôn lại các nội dung Chương 1,2 đã học. - Thảo luận nhóm: phân tích một số tác phẩm truyện cổ tích tiêu biểu; tìm hiểu nội dung mục 3.2 - Viết báo cáo, chuẩn bị trình bày trước lớp về kết quả thảo luận của nhóm.
3.2. Phân loại và nội dung (tiếp theo) 3.3. Đặc điểm nghệ thuật Chương 4: Thơ ca dân gian 4.1. Giới thuyết	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu mục 3.2; 3.3 - Ôn chương 3 đã học - Khảo sát một số tác phẩm thơ ca dân gian của các dân tộc thiểu số, chuẩn bị cho mục 4.2; 4.3
4.2. Phân loại và nội dung 4.3. Đặc điểm nghệ thuật	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu mục 4.2; 4.3; 5.1

Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
Chương 5: Sử thi 5.1. Giới thuyết			- Thảo luận nhóm: phân tích một số tác phẩm tiêu biểu để tìm hiểu nội dung mục 4.2; 4.3 - Viết báo cáo, chuẩn bị trình bày trước lớp về kết quả thảo luận của nhóm. - Ôn chương 4
5.2. Phân loại và nội dung 5.3. Đặc điểm nghệ thuật	3	0	- Nghiên cứu tài liệu [1];[2];[3] để tìm hiểu mục 5.2; 5.3 - Thảo luận nhóm: phân tích một số tác phẩm sử thi tiêu biểu để tìm hiểu nội dung mục 5.2; 5.3 - Viết báo cáo, chuẩn bị trình bày trước lớp về kết quả thảo luận của nhóm. - Ôn chương 5

Cần Thơ, ngày 06 tháng 9 năm 2024

TRƯỞNG BỘ MÔN

[Handwritten signature]

Nguyễn Thị Hồng Hạnh